

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.004.10.2022

Pani
Aleksandra Łukasiak
Prezes Zarządu
Mercedes-Benz Manufacturing Poland sp. z o.o.
ul. Gottlieba Daimlera 5
59-400 Jawor

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/011 Wspieranie inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Mercedes-Benz Manufacturing Poland sp. z o.o. ¹ ul. Gottlieba Daimlera 5 59-400 Jawor
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andreas Schenkel Prezes Zarządu od dnia 9 września 2016 r. Poprzednio Członkami Zarządu byli Erhard Schletterer od 13 czerwca 2016 r. do 1 sierpnia 2016 r. Sebastian Schramm od 20 lipca 2016 r. do 28 lutego 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wykonywanie zobowiązań wynikających z umowy wsparcia. 2. Efekty systemu wspierania inwestycji.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 1 kwietnia 2022 r., z wykorzystaniem dowodów dotyczących przedmiotu kontroli, wykraczających poza ten okres.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Tadeusz Błachnio doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KGP/42/2022 z dnia 21 kwietnia 2022 r.

(akta kontroli str. 1)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania beneficjenta związane z realizacją umowy zawartej 7 grudnia 2016 r. z Ministrem Rozwoju i Finansów nr II/596/P/15014/6230/16 DD ⁴ o udzielenie pomocy publicznej w formie dotacji celowej na realizację w Jaworze (woj. dolnośląskie) budowy zakładu produkcyjnego komponentów i silników samochodowych.
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>W okresie umownym, tj. do 31 grudnia 2020 r., beneficjent wykonał wszystkie zobowiązania umowne dotyczące poniesienia i utrzymania nakładów inwestycyjnych oraz utworzenia i utrzymania nowych miejsc pracy, a także prawidłowo realizował obowiązki sprawozdawcze. Wartość kwalifikowanych nakładów inwestycyjnych wyniosła 2 266 571 642,82 zł wobec wymaganych nakładów w wysokości 1 318 050 000 zł. Utworzono 1128 nowych miejsc pracy - wobec wymaganych 400.</p> <p>Uzyskane przez beneficjenta wsparcie w wysokości 82 378 125 zł przyczyniło się do powstania nowego zakładu (inwestycja greenfield) produkującego silniki - zgodnie z wnioskiem i umową o dofinansowanie. Dodatkowo, beneficjent podjął produkcję trzech rodzajów baterii do samochodów i uruchomił linię obróbki bloków silników, a kolejna linia jest w trakcie instalowania. Spółka w okresie swojej działalności kooperowała z około 740 polskimi dostawcami, z którymi obroty wyniosły w przybliżeniu 2,9 mld zł.</p> <p>Nakłady inwestycyjne i tworzenie miejsc pracy były kontynuowane także po zakończeniu inwestycji określonej w umowie. Wartość aktywów Spółki na koniec 2021 r. wyniosła 6 236 914 tys. zł, w tym aktywów trwałych 4 629 770 tys. zł. Na koniec 2021 r. Spółka zatrudniała 1367 osób.</p>

¹ Dalej: Spółka lub beneficjent.

² Dz.U. z 2022 r. poz. 623.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: umowa.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonywanie zobowiązań wynikających z umowy wsparcia

Wniosek Spółki z dnia 28 lipca 2016 r. o przyznanie pomocy publicznej w formie dotacji celowej w wysokości 18,75 mln euro⁶ (82 378 125 zł) na nową inwestycję pn. „budowa zakładu produkcyjnego komponentów i silników” w Jaworze wpłynął do Ministerstwa Rozwoju w dniu 7 września 2016 r. We wniosku podano, że właściciel Spółki zamierza wybudować nową fabrykę produkcyjną innowacyjnych czterocylindrowych silników o spalaniu wewnętrznym. Produkty z nowej fabryki miały być dystrybuowane do montowni Grupy Mercedes, w tym do: Niemiec, Węgier, Meksyku i Stanów Zjednoczonych. Projekt dotyczył dwóch modułów fabryki włącznie z montażownią i montownią o zdolności produkcji rocznie 500 tys. jednostek dwóch rodzajów silników. Całkowite koszty inwestycji miały wynieść 939 mln euro (4 125,5 mln zł), a całkowite szacunkowe zatrudnienie 900 osób. W celu osiągnięcia maksymalnej kwoty pomocy publicznej niepodlegającej notyfikacji (18,75 mln euro) beneficjent deklarował poniesienie kosztów kwalifikowanych w kwocie 300 mln euro (1 318,5 mln zł) oraz utworzenie nowych 400 miejsc pracy (w tym 50 dla absolwentów szkół wyższych) w latach 2017-2020 odpowiednio 20 (20), 75 (15), 150 (10) 155 (5). Koszty kwalifikowane miały dotyczyć nabycia gruntów, budowy budynków i budowli, nabycia i instalacji maszyn i urządzeń. We wniosku wskazano, że utworzenie fabryki może wpłynąć na utworzenie dodatkowych miejsc pracy u dostawców oraz w innych branżach, szczególnie w logistyce. Oczekiwano pozytywnego wpływu projektu na rozwój infrastruktury i gospodarki w regionie oraz lokalną społeczność. Planowany termin rozpoczęcia projektu określono na sierpień 2016 r., zakończenia – na grudzień 2020 r., rozpoczęcia produkcji – na styczeń 2021 r. Harmonogram planowanych całkowitych kosztów oraz kosztów kwalifikowanych dotyczących nakładów na rzeczowe aktywa trwałe (nie planowano nakładów na wartości niematerialne i prawne) określono następująco:

- w 2016 r. - 70 mln zł,
- w 2017 r. - 615 mln zł (w tym kwalifikowane 219,86 mln zł),
- w 2018 r. - 1270 mln zł (w tym kwalifikowane 219,68 mln zł),
- w 2019 r. - 1771 mln zł (w tym kwalifikowane 878,70 mln zł),
- w 2020 r. - 365 mln zł,
- w 2021 r. - 35 mln zł.

Do wniosku załączono: Formularz pomocy publicznej⁷, Analizę efektu zachęty, Wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego.

W załączniku 1 podano, że możliwa do uzyskania pomoc publiczna wywołuje efekt zachęty, ponieważ projekt nie rozpoczął się przed złożeniem wniosku oraz że wobec braku pomocy publicznej projekt nie byłby realizowany w Jaworze.

(akta kontroli str. 6 -37)

Umowa nr II/596/P/15014/6230/16 DDI o udzielenie pomocy publicznej w formie dotacji celowej została zawarta 7 grudnia 2016 r. pomiędzy Ministrem Rozwoju i Finansów⁸ reprezentowanym przez Podsekretarza Stanu Tadeusza Kościńskiego a Mercedes-Benz Manufacturing Sp. z o.o., reprezentowaną przez Prezesa Zarządu Andreasa Schenkela oraz Członka Zarządu Sebastiana Schramma.

Minister zobowiązał się do udzielenia Spółce w latach 2019-2021 wsparcia w formie dotacji celowej z tytułu poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji polegającej na budowie

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Kurs wymiany 1 euro = 4,3935 zł zgodnie z kursem Narodowego Banku Polskiego z 21 czerwca 2016 r.

⁷ Formularz dla jednostek, które wnioskuje o pomoc publiczną iną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w sektorze rolnictwa i rybołówstwa.

⁸ Dalej: minister.

zakładu produkcyjnego komponentów i silników samochodowych w maksymalnej kwocie 82 378 125 zł⁹, która miała być wypłacona w trzech częściach:

- w 2019 r. – nie więcej niż 13 729 687 zł,
- w 2020 r. – nie więcej niż 27 459 375 zł,
- w 2021 r. – nie więcej niż 41 189 063 zł.

Pomoc przyznano w związku z realizacją w Jaworze (woj. dolnośląskie) budowy zakładu produkcyjnego komponentów i silników samochodowych.

Przedstawiciele ministra w terminie do dnia 31 marca każdego roku w latach 2019-2021 oraz w roku 2026 w miejscu realizacji inwestycji lub w siedzibie beneficjenta mieli przeprowadzać kontrole w celu weryfikacji liczby utworzonych i utrzymywanych miejsc pracy oraz kosztów kwalifikowanych. Wyniki kontroli miały być przedstawiane w ciągu 30 dni od kontroli w protokołach z kontroli podpisywanych przez przedstawicieli ministra i beneficjenta (w ciągu 14 dni przy braku zastrzeżeń). Minister miał pisemnie informować beneficjenta w przypadku zastrzeżeń co do zgodności realizacji inwestycji z postanowieniami umowy oraz miał prawo wstrzymania wypłaty pomocy do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia zastrzeżeń. Minister zastrzegł sobie prawo do przeprowadzenia w okresie realizacji umowy dodatkowych kontroli realizacji umowy.

W trzecim kwartale 2018 r. przedstawiciele ministra mieli przeprowadzić w siedzibie beneficjenta lub w miejscu realizacji inwestycji kontrolę pro-forma, mającą na celu przygotowanie formalne i merytoryczne do kontroli wykonania zobowiązań.

Beneficjent zobowiązał się:

- ponieść najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. koszty kwalifikowane inwestycji w wysokości co najmniej 1 318 050 000 zł¹⁰ oraz utrzymać w woj. dolnośląskim tę inwestycję przez co najmniej 5 lat od dnia zakończenia realizacji inwestycji,
- utworzyć najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. i utrzymywać przez co najmniej 5 lat co najmniej 400 nowych miejsc pracy,
- wykonywać działalność gospodarczą przez okres co najmniej 5 lat od zakończenia realizacji inwestycji (beneficjent zobowiązany był pisemnie poinformować ministra o dacie zakończenia realizacji inwestycji),
- prowadzić ewidencję księgową kosztów kwalifikowanych inwestycji w sposób umożliwiający jej ocenę pod względem finansowym,
- przedkładać ministrowi nie później niż do dnia 31 stycznia w latach 2019-2021 (oraz do dnia 31 marca w latach 2022-2026) sprawozdań finansowo-rzeczowych obejmujących okres od dnia rozpoczęcia inwestycji do dnia 31 grudnia poprzedniego roku kalendarzowego – zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do umowy,
- przedstawiać w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku dane o łącznej wysokości podatków CIT, PIT, VAT i podatku od nieruchomości za rok poprzedni oraz wartości sprzedaży na rynek krajowy,
- w każdym momencie realizacji umowy przedkładać w rozsądnym terminie i bez zbędnej zwłoki pisemne informacje o realizacji inwestycji w przypadku wystąpienia przez ministra z wezwaniem w związku z uzasadnionymi wątpliwościami co do wypełniania zobowiązań umownych.

Załącznik 3 do umowy zawierał ocenę punktową, z której wynikało, że projekt uzyskał 40 punktów na 45 możliwych, w tym 4 na 5 możliwych za inne czynniki, tj.:

- innowacyjność procesową i produktową projektu,

⁹ Równowartość kwoty 18 750 000 euro wg średniego kursu euro z dnia 21 czerwca 2016 r., tj. z dnia złożenia przez Spółkę w Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych SA formularza informacji o projekcie.

¹⁰ Równowartość 300 000 000 euro.

- planowaną współpracę z uczelniami wyższymi w zakresie praktyk i staży,
- najwyższe standardy projektu w zakresie ochrony środowiska,
- wysokie prawdopodobieństwo przyciągnięcia poddostawców jak i realizacji kolejnych projektów.

(akta kontroli str. 38-56)

Beneficjent przekazywał sprawozdania finansowo-rzeczowe z realizacji umowy:

- 31 stycznia 2019 r. do Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii – za okres od 2016 r. końca 2018 r.,
- 31 stycznia 2020 r. do Ministerstwa Rozwoju – za okres od 2016 r. do końca 2019 r.,
- 29 stycznia 2021 r. do Ministerstwa Rozwoju – za okres od 2016 r. do końca 2020 r.,
- 31 marca 2022 r. do Ministerstwa Rozwoju – za okres od 2016 r. do końca 2021 r.

Wszystkie ww. sprawozdania zawierały wykazy miejsc pracy utworzonych i utrzymanych oraz kosztów kwalifikowanych za cały okres sprawozdawczy.

(akta kontroli str.38-274)

Wykazane w sprawozdaniu z 31 marca 2022 r. zatrudnienie na koniec poszczególnych lat wyniosło odpowiednio: w 2017 r. – 41, w 2018 r. – 193, w 2019 r. – 642, w 2020 r. – 1128, w 2021 - 1331.

(akta kontroli str.214-215)

Wykazane w sprawozdaniu z 31 marca 2022 r. koszty kwalifikowane (po korektach) wyniosły odpowiednio: poniesione do 31 grudnia 2018 r. - 806 082 050,12 zł, w 2019 r. - 890 768 278,02 zł, w 2020 r. - 551 990 700,75 zł. Łącznie, koszty kwalifikowane do 31 grudnia 2020 r. wyniosły (z uwzględnieniem korekt) 2 248 841 028,80 zł. Koszty kwalifikowane dotyczyły nabycia rzeczowych aktywów trwałych, tj. gruntów, budynków i budowli oraz instalacji maszyn i urządzeń - co było zgodne z wnioskiem o wsparcie, a wysokość zrealizowanych nakładów przekraczała wysokości deklarowane we wniosku.

(akta kontroli str.218)

Dokonana w trakcie niniejszej kontroli NIK weryfikacja dokumentacji zatrudnieniowej (dokumentów poświadczających wykształcenie, umów o pracę, zakresów obowiązków), dobranej celowo próby 20 pracowników dozoru produkcyjnego Spółki, potwierdziła zatrudnienie tych osób i nie wykazała rozbieżności w stosunku do danych z zestawienia pracowników przekazanego w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z 31 marca 2022 r. 14 osób ze zbadanej próby posiadało wykształcenie wyższe.

(akta kontroli str. 275-302)

Środki trwale wykazane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych Spółki zostały zainstalowane w budynku nr 1 w linii obróbki bloków silników w ramach tzw. modułu 8 Hellera. Moduł 8 Hellera stanowi kompletną, wielostanowiskową, zautomatyzowaną linię obróbki mechanicznej silników ze zrobotyzowanymi stanowiskami obróbki, stanowiskami kontrolnymi, zautomatyzowanym systemem transportu obrabianych bloków pomiędzy poszczególnymi stanowiskami obróbczymi.

(akta kontroli str. 303-353)

W III kwartale 2018 r. przedstawiciel ministra w ramach kontroli pro-forma, skontaktował się z beneficjentem w celu wyjaśnienia zasad planowanej kontroli w miejscu realizacji inwestycji w roku kolejnym, wymaganej dokumentacji i dowodów potwierdzających realizację inwestycji.

(akta kontroli str. 353-361)

Przedstawiciele Ministerstwa przeprowadzili kontrole beneficjenta w zakresie realizacji zobowiązań wynikających z umowy:

W dniu 7 marca 2019 r. przeprowadzono kontrolę w miejscu realizacji inwestycji w Jaworze oraz w biurze Spółki w Legnicy. W protokole z kontroli wskazano, że do dnia 31 grudnia 2018 r. Spółka zobowiązana była ponieść koszty inwestycji w kwocie 219 675 000 zł, a faktycznie wartość nakładów inwestycyjnych wynosiła 1 143 373 972,64 zł. Wskazano także, że Spółka utworzyła 193 nowe miejsca pracy, w tym 145 dla pracowników z wyższym wykształceniem.

(akta kontroli str. 362-388)

W dniach od 1 do 24 kwietnia 2020 r. przeprowadzono kontrolę w trybie zdalnym. W protokole z kontroli wskazano, że Spółka zobowiązana była ponieść do dnia 31 grudnia 2019 r. koszty inwestycji w wysokości 659 025 000 zł, a rzeczywiste nakłady inwestycyjne wyniosły w tym okresie 2 258 004 576,45 zł, tj. 342% wymaganych. Wskazano także, że liczba nowych miejsc pracy utworzonych od początku realizacji inwestycji do 31 grudnia 2019 r. wyniosła 638 w przeliczeniu na pełne etaty, a beneficjent zobowiązany był do utworzenia do dnia 31 grudnia 2020 r. nowych 400 miejsc pracy.

(akta kontroli str. 389-435)

W terminie od 17 marca 2021 r. do 12 kwietnia 2021 r. przeprowadzono kontrolę w trybie zdalnym. W protokole z kontroli wskazano, że wartość nakładów inwestycyjnych wynosi 2 266 571 642,82 zł, co potwierdza spełnienie zobowiązań w tym zakresie w 172 %. Wskazano także, że beneficjent utworzył i utrzymał 1128 nowych miejsc pracy, a zobowiązanie w tym zakresie zostało wykonane w 282%.

(akta kontroli str. 436-515)

Protokoły z kontroli zostały przekazane beneficjentowi, który nie składał do nich zastrzeżeń. Beneficjent wyjaśnił, że minister nie występował do Spółki o dodatkowe informacje w oparciu o par. 4. pkt 3. Umowy ani nie przeprowadzał dodatkowych kontroli.

(akta kontroli str. 354-388)

Beneficjent otrzymał trzy przelewy na rachunek bankowy na łączną kwotę 82 378 125 zł:

- transakcja z 29 marca 2019 r. na kwotę 13 729 687,00 zł,
- transakcja z 29 kwietnia 2020 r. na kwotę 27 459 375,00 zł,
- transakcja z 30 kwietnia 2021 r. na kwotę 41 189 063,00 zł.

(akta kontroli str. 516-518)

Beneficjent przedkładał do Ministerstwa dane o łącznej wysokości podatków CIT, PIT, VAT, podatku od nieruchomości za rok poprzedni oraz wartości sprzedaży na rynek krajowy:

29 czerwca 2018 r. za rok 2017: [...] ¹¹ Nie wykazano sprzedaży na rynek krajowy.

9 lipca 2019 r. za rok 2018: [...] ¹² Nie wykazano sprzedaży na rynek krajowy.

6 sierpnia 2020 r. za rok 2019: CIT [...] ¹³ W informacji z 6 sierpnia powtórzono także dane za lata 2017 i 2018, przy czym wyeliminowano informację o podatku PCC3 za rok 2017. Podano także dane o sprzedaży na rynek krajowy za 2017 r. , 24 465,85 zł, za 2018 r. 375 798,49 zł, za 2019 r. 86 563,92 zł.

30 czerwca 2021 r. za rok 2019: [...] ¹⁴ sprzedaż na rynek krajowy 793 979,18 zł.

(akta kontroli str. 519-524)

Deklaracja z dnia 30 stycznia 2020 r. na podatek od nieruchomości na rok 2020 złożona przez beneficjenta do Burmistrza Miasta Jawora zawiera w poz. 99 (wysokość zobowiązania

---

¹¹ Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie stanowiącym tajemnicę skarbową.

¹² J.w.

¹³ J.w.

¹⁴ J.w.

podatkowego) kwotę [...]¹⁵, w pozycjach 100-110 (kwota i raty) kwoty [...]¹⁶ w każdej, a w pozycji 111 kwotę [...]¹⁷ zł. Spółka dokonała płatności kwot [...]¹⁸ zł na rzecz Gminy Jawor w miesiącach styczeń – listopad oraz kwoty [...]¹⁹ zł w grudniu.2020 r.

(akta kontroli str. 525-557)

Beneficjent wyjaśnił²⁰, że:

- opóźnienia realizacji obowiązków informacyjnych za 2018 r. i za 2019 r. wynikały z utrudnień komunikacyjnych i utrudnionego dostępu do informacji źródłowych spowodowanych intensyfikacją prac nad dokumentacją budowlaną aktywowanych wówczas obiektów Spółki, zmianą siedziby Spółki oraz epidemią COVID-19;
- podanie podatku PCC3 w informacji za 2018 r. było spowodowane pomyłką pisarką;
- niewykazanie wartości sprzedaży na rynek krajowy w informacjach za 2018 i 2019 r. było spowodowane nieprecyzyjnym sformułowaniem użytym w umowie ponieważ Spółka – co do zasady – realizuje sprzedaż wyrobów gotowych na rynki zagraniczne.

NIK wskazuje, że uwarunkowania pandemiczne mogły mieć znaczenia tylko w 2020 r., natomiast w przypadku wątpliwości co do postanowień umowy beneficjent powinien niezwłocznie wyjaśniać je z właściwymi pracownikami Ministerstwa.

(akta kontroli str.558-561)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Spółka nieprawidłowo wypełniała obowiązki informacyjne wynikające z par. 3 pkt 4. umowy polegające na przedstawianiu w latach 2017-2026, w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, danych o łącznej wysokości podatków CIT, PIT, VAT i podatku od nieruchomości za rok poprzedni oraz wartości sprzedaży na rynek krajowy:

- dane za lata 2018 i 2019 zostały przekazane przez Spółkę z opóźnieniem odpowiednio: dziewięciodniowym i 36-dniowym;
- w danych za rok 2017 uwzględniono także podatek PCC3, czego nie wymagała umowa i co powodowało zniekształcenie sumy podatków, których miała dotyczyć informacja;
- w danych za lata 2017 i 2018 nie uwzględniono wartości sprzedaży krajowej, a dane o jej realizacji w roku 2017 i 2018 podano dopiero w informacji za 2019 r.

Za realizację postanowień umowy, w tym za terminowe wykonywanie obowiązków sprawozdawczych odpowiedzialny był zgodnie z umową Zarząd Spółki. Przyczyną zaistnienia nieprawidłowości była niewłaściwa organizacja sposobu sprawozdawczości inwestycji w Spółce, a w 2020 r. także uwarunkowania pandemiczne. Skutkiem powyższej nieprawidłowości było niezapewnienie Ministrowi informacji sprawozdawczych potrzebnych w procesie monitorowania realizacji umowy.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Spółka znacząco przekroczyła zobowiązania umowne dotyczące poniesienia i utrzymania nakładów inwestycyjnych (172%) oraz utworzenia i utrzymania nowych miejsc pracy (282%), a także prawidłowo realizowała obowiązki sprawozdawcze. Prawidłowość sprawozdawczości i wykonanie zobowiązań umownych potwierdzały kontrole ministerstwa.

Stwierdzona nieprawidłowość dotycząca wykonania obowiązków informacyjnych nie wpłynęła negatywnie na realizację inwestycji objętej umową dotacji.

¹⁵ J.w.

¹⁶ J.w.

¹⁷ J.w.

¹⁸ J.w.

¹⁹ J.w.

²⁰ Wyjaśnienia z dnia 16 maja 2022 r. podpisane przez Główną Księgową Panią Mariolę Stopyrę.

2. Efekty systemu wspierania inwestycji

Spółka została utworzona w dniu 13 czerwca 2016 r. przez Daimler AG z siedzibą w Stuttgarcie (Niemcy). Wszystkie udziały Spółki zostały przeniesione przez Daimler AG do Mercedes-Benz AG, która powstała z wydzielenia majątku Daimler AG. Nowy właściciel został wpisany do KRS Spółki w dniu 11 marca 2020 r.

W dniu 8 sierpnia 2016 r. Spółka otrzymała pozwolenie na działalność w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej.

(akta kontroli str.562-564)

W sprawozdaniach rzeczowo-finansowych dotyczących realizacji umowy wsparcia wykazywano wysokość poniesionych przez Spółkę kosztów kwalifikowanych dotyczących nakładów na rzeczowe aktywa trwałe, które do dnia 31 grudnia 2020 r. wyniosły łącznie 2 266 571 642,82 zł. W latach 2016-2021 łączne nakłady na nabycie rzeczowych aktywów trwałych wyniosły 6 304 706 tys. zł. i były o 53% wyższe od deklarowanych we wniosku. Suma aktywów Spółki na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 6 236 914 tys. zł, w tym aktywów trwałych 4 629 770 tys. zł. Poniesione nakłady inwestycyjne posłużyły do nabycia przez Spółkę siedmiu działek o łącznej powierzchni 54,758 ha, na których wybudowano zakład produkcyjny wraz z infrastrukturą zapewniającą utrzymanie ruchu. Zgodnie z deklaracją beneficjenta zawartą we wniosku o wsparcie – uruchomienie produkcji seryjnej nastąpiło w 2019 r., a w 2020 r. zakończono inwestycję i na liniach montażu silników uzyskano zakładane moce produkcyjne.

Ogłędziny dokonane w trakcie kontroli potwierdziły wybudowanie na działce przy ul. Gottlieba Daimlera 5 w Jaworze trzech hal produkcyjnych wraz z częściami biurowymi oraz budynków: energetycznego, odpadów z pompownią, socjalnego, dwóch wartowni. Na ogrodzonej części działki zakładu utworzono 160 miejsc parkingowych, a przed zakładem utworzono 840 miejsc parkingowych. Na parkingu przed biurem Zarządu Spółki zainstalowano dwie ładowarki elektryczne. Poza ogrodzonym terenem zakładu zbudowano zbiornik retencyjny, do którego odprowadzana jest woda opadowa z zakładu.

(akta kontroli str.565-571)

W zakładzie uruchomione zostały dwie linie montażu silników, każda o zdolności produkcji 382 szt czterocylindrowych silników benzynowych i diesla na zmianę – co jest zgodne z deklaracją złożoną przez beneficjenta we wniosku o wsparcie.

Oprócz realizacji zobowiązań umownych dotyczących uruchomienia produkcji silników, beneficjent faktycznie inwestował w rozwój mocy produkcyjnych innych komponentów do samochodów. Spółka uruchomiła linię mechanicznej obróbki bloków silników i jest w trakcie instalacji kolejnej linii. Spółka uruchomiła także produkcję dwóch rodzajów baterii do samochodów hybrydowych oraz jedną - do produkcji baterii do samochodów elektrycznych.

(akta kontroli str.303-309)

Spółka uruchomiła produkcję silników w 2019 r. i uzyskała w okresie 2019-2021 przychody ze sprzedaży w łącznej wysokości 6 733 489 tys. zł, odpowiednio: 126 708 tys. zł, 1 937 630 tys. zł, 4 669 151 tys. zł. Sprzedaż zagraniczna była realizowana do montowni samochodów Grupy Mercedes i wyniosła w 2020 r. 1 937 439 tys. zł, a w 2021 r. - 4 665 923 tys. zł. Około 30 % przychodów stanowiła sprzedaż baterii uruchomiona w 2020 r.

Wyprodukowane silniki dystrybuowane były do dalszej produkcji/montażu do następujących krajów: w 2019 r. – Niemcy, Węgry, w latach 2020-2022 – Niemcy, Węgry, Finlandia, Meksyk, RPA.

Baterie dystrybuowane były do dalszej produkcji/montażu do następujących krajów: w 2020 r. - Niemcy, w 2021 r. i 2022 r. Niemcy, Finlandia, Węgry, Malezja, Chiny, Tajlandia, RPA.

(akta kontroli str. 584)

Zysk brutto ze sprzedaży wynosił odpowiednio: 15 219 tys. zł, 573 170 tys. zł, 986 691 tys. zł. Zatrudnienie w Spółce w latach 2017-2021 (na koniec grudnia) wynosiło odpowiednio: 41 osób, 193 osoby, 642 osoby, 1 155 osób, 1 367 osób. Zatrudnienie w każdym roku przewyższało zobowiązania umowne oraz deklarowane we wniosku. Absolwentów wyższych uczelni zatrudniano odpowiednio: 41 osób, 145 osób, 298 osoby, 443 osób, 475 osób i 478 osób na koniec I półrocza 2022 r. Od 2018 r. liczba osób zatrudnionych osób z wyższym wykształceniem przekraczała deklarację z wniosku.

(akta kontroli str. 584)

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne na jednego zatrudnionego (z wyłączeniem członków Zarządu) wynosiło w latach 2017-2021: [ ]²¹. Przeciętne wynagrodzenia w Spółce były wyższe niż przeciętne wynagrodzenia w Powiecie Jaworskim o: [ ]^{22,23}.

(akta kontroli str. 562-564)

Według informacji głównej księgowej Spółka w okresie swojej działalności kooperowała z około 740 polskimi dostawcami, z którymi obroty wyniosły w przybliżeniu 2,9 mld zł.

(akta kontroli str. 572)

Według informacji beneficjenta zamieszczonej na stronie internetowej, objął on patronatem dwie klasy w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze (od września 2019 r.) i jedną w Zespole Szkół Samochodowych w Legnicy (od września 2021 r.) oraz w Europejskim Liceum Ogólnokształcącym w Legnicy (9 marca 2022 r. podpisano list intencyjny)²⁴.

Beneficjent zawarł w dniu 16 marca 2022 r. z Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „INVEST-PARK” sp. z o.o. umowę dotyczącą budowy bocznicy kolejowej umożliwiającej przeładunki na terenie zakładu w Jaworze.

(akta kontroli str. 578-581)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie efekty osiągnięte przez beneficjenta w inwestycji realizowanej przy wsparciu środków publicznych.

Beneficjent wybudował zakład produkcyjny silników spalinowych zgodnie z deklaracją z wniosku o wsparcie oraz z umową wsparcia i inwestuje w jego rozwój ponosząc dalsze nakłady inwestycyjne i uruchamiając nowe linie produkcyjne. Planowane są kolejne inwestycje infrastrukturalne (bocznica).

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości dotyczących realizacji zobowiązań umownych i sprawodawczości oraz usunięciem nieprawidłowości dotyczących danych przekazywanych Ministerstwu o łącznej wysokości podatków CIT, PIT, VAT, podatku od nieruchomości za rok poprzedni oraz wartości sprzedaży na rynek krajowy Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) NIK wyłączyła jawność informacji w interesie beneficjenta z uwagi na tajemnicę przedsiębiorstwa.

²² J.w.

²³ GUS – Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/tablica>. Ostatni dostęp w dniu 18 lipca 2022 r.

²⁴ <https://mercedes-benz-jawor.com.pl/fabryka-w-jaworze-rozpoczyna-wspolprace-z-europejskim-liceum-ogolnoksztalcacym-w-legnicy/>

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia za-
strzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 22 lipca 2022 r.

Kontroler
Tadeusz Błachnio
doradca ekonomiczny

/ - /

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora
Maciej Maciejewski

/ - /

.....
podpis